

Wrocław, dnia 20 marca 2020 r.

WK.WR.40.8.2020.334

Pan

Zbigniew Suchyta

Burmistrz Strzegomia

ul. Rynek 38

58-150 Strzegom

Regionalna Izba Obrachunkowa we Wrocławiu, działając na podstawie art. 1 ust. 1 ustawy z 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz.U. z 2019 r., poz. 2137) przeprowadziła, w okresie od 14 stycznia do 16 marca 2020 r. kompleksową kontrolę gospodarki finansowej Gminy Strzegom (zwaną w dalszej części wystąpienia Gminą). Zakres badanych zagadnień, okres objęty kontrolą oraz ustalenia przedstawiono szczegółowo w protokole kontroli, podpisanym 16 marca 2020 r., którego jeden egzemplarz przekazano Zastępcy Burmistrza Strzegomia.

Pozytywnie należy ocenić gotowość do współpracy z kontrolującymi pracownikami urzędu, którzy przygotowywali materiały do kontroli, udzielali niezbędnych wyjaśnień oraz podejmowali, na wnioski kontrolujących działania, które pozwoliły na wyeliminowanie niektórych nieprawidłowości stwierdzonych w trakcie kontroli, tj. Burmistrz Strzegomia, działając na podstawie art. 30 ust. 2 pkt 1 ustawy o samorządzie gminnym, w związku z tym, iż od 2011 r. Urząd na podstawie porozumień zawartych z jednostkami oświatowymi prowadził ich wspólną obsługę administracyjno – finansową, przedłożył Radzie Miejskiej w Strzegomiu projekt uchwały w sprawie organizacji wspólnej obsługi administracyjnej i finansowej jednostek organizacyjnych zaliczonych do sektora finansów publicznych, dla których organem prowadzącym jest Gmina Strzegom, który został przyjęty przez Radę Miejskiej w Strzegomiu na posiedzeniu w dniu 4 marca 2020 r. - uchwała nr 19/20, natomiast uchwałą nr 16/20 Rady Miejskiej w Strzegomiu z dnia 4 marca 2020 r. zmieniono uchwałę nr 57/03 z dnia 26 czerwca 2003 r. w sprawie zasad gospodarowania nieruchomościami stanowiącymi własność gminy Strzegom (uchylono §§ 17, 23 i 24 uchwały, w których znajdowały się zapisy, wskazane jako nieprawidłowe, podczas poprzedniej kontroli gospodarki finansowej przeprowadzonej przez Regionalną Izbę Obrachunkową we Wrocławiu w 2016 r.).

Stwierdzone w wyniku kontroli gospodarki finansowej Gminy nieprawidłowości i uchybienia wystąpiły w zakresie niżej wskazanych zagadnień:

W zakresie ustaleń ogólnie-organizacyjnych

W przypadku 3 z 11 obowiązujących w okresie objętym kontrolą upoważnień udzielonych przez Burmistrza Strzegomia zarządzeniami: nr 25/KU/2015 z 1 lipca 2015 r. dla zastępcy Skarbnika Gminy Strzegom, nr 92/KU/11 z 10 listopada 2011 r. dla Skarbnika Gminy Strzegom i nr 32/KU/2019 z 20 sierpnia

2019 r. dla Zastępcy Burmistrza, zawierających m.in. upoważnienia do wydawania decyzji administracyjnych wynikających z przepisów ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz.U. z 2005 r. Nr 8, poz. 60 ze zm., Dz.U. z 2015 r. poz. 613 ze zm., obecny stan prawny: Dz.U. z 2019 r. poz. 900 ze zm.), w podstawie prawnej nie powołano art. 143 § 1 tej ustawy, zgodnie z którym organ podatkowy może upoważnić funkcjonariusza lub pracownika kierowanej jednostki organizacyjnej do załatwiania spraw w jego imieniu i w ustalonym zakresie, a w szczególności do wydawania decyzji, postanowień i zaświadczeń. W trakcie kontroli Burmistrz Strzegomia zarządzeniami z dnia 5 marca 2020 r. odpowiednio, nr: 11/KU/2020, 13/KU/2020 oraz 12/KU/2020 wydał nowe upoważnienia dla ww. osób, w których powołano prawidłową podstawę prawną.

W zakresie dochodów budżetowych

W sprawozdaniach Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych oraz Rb-PDP z wykonania dochodów podatkowych, sporządzonych za okres od początku roku do 31 grudnia 2018 r. zaniżono skutki obniżenia górnych stawek w podatku od środków transportowych o łączną kwotę 53.089,61 zł (kolumna nr 3 wiersz A.7. podatek od środków transportowych sprawozdania Rb-PDP). Powyższe wynikało m.in. z nie uwzględnienia skutków obniżenia górnych stawek podatków, wynikających ze złożonych w 2018 r. deklaracji oraz korekt deklaracji na podatek za lata ubiegłe. Ponadto zawyżono o 4 zł skutki decyzji o umorzeniu zaległości w podatku rolnym, wydanych przez organ podatkowy na podstawie ustawy - Ordynacja Podatkowa (kolumna nr 5 wiersz A.4. podatek rolny sprawozdania Rb-PDP) oraz zaniżono o 33.005 zł skutki decyzji wydanych przez organ podatkowy o rozłożeniu na raty zaległości w podatku od nieruchomości (kolumna nr 6 wiersz A.5. podatek od nieruchomości sprawozdania Rb-PDP). Powyższym naruszono postanowienia odpowiednio: § 3 ust. 1 pkt 9, pkt 11 lit. a i lit. b, pkt 12 w związku z § 7 ust. 4 załącznika nr 36 do Rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 9 stycznia 2018 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz.U. z 2018 r. poz. 109 ze zm., obecny stan prawny Dz.U. z 2019 r. poz. 1393 ze zm.). W trakcie kontroli dokonano korekty sprawozdania Rb-PDP i Rb-27S za 2018. Przeprowadzone w trakcie kontroli przez pracowników Urzędu czynności sprawdzających w zakresie prawidłowości kwot wykazanych w sprawozdaniu Rb-PDP za lata 2015-2017 skutkowały złożeniem stosownych korekt sprawozdania Rb-PDP i Rb-27S za 2015, 2016 i 2017.

We przypadku wszystkich 7 skontrolowanych postępowań wobec osób prawnych zalegających z wpłatami podatku od nieruchomości w latach 2018-2019, organ podatkowy wystawiał upomnienia z naruszeniem terminów określonych w „Instrukcji zasad ewidencji i poboru podatków, opłat i niepodatkowych należności budżetowych oraz należności cywilnoprawnych”, wprowadzonej zarządzeniem nr 10/KU/2017 Burmistrza z dnia 12 lipca 2017 r., tj. po upływie terminu płatność kolejnej raty podatku. Zgodnie z ust. 10 pkt. a Rozdziału 4 ww. Instrukcji, upomnienia na zaległości z tytułu należności w podatku od nieruchomości, w przypadku gdy kwota zaległości przekracza 200 zł dla osób fizycznych i 20 zł w ciągu roku dla osób prawnych, wystawia się po upływie terminu płatności każdej raty, przed upływem terminu

płatności kolejnej raty. W trakcie kontroli, w dniu 2 marca 2020 r. zarządzeniem Burmistrza Strzegomia nr 72/B/2020 dokonano zmian w Instrukcji zasad ewidencji i poboru podatków, opłat i niepodatkowych należności budżetowych oraz należności cywilnoprawnych w Urzędzie Miejskim w Strzegomiu, zgodnie z którymi upomnienia na zaległości z tytułu należności o charakterze publiczno-prawnym wystawia się, w podatku od nieruchomości od osób prawnych, na zaległości za miesiące I i II do dnia 30 marca danego roku, a za pozostałe miesiące, po upływie terminu płatności każdej raty, do końca następnego miesiąca. W przypadku złożenia deklaracji po upływie terminu wynikającego z ustawy o podatkach i opłatach lokalnych, upomnienie wystawia się po upływie dwóch miesięcy o dnia jej złożenia.

W zakresie wydatków budżetowych.

Zastępca Burmistrza Strzegomia, podpisując umowę nr 711/WGL/86/2017 z 5 grudnia 2017 r. na prace budowlane związane z wymianą instalacji CO w SCK II przy ul. Paderewskiego 1, z okresem obowiązywania od 5 grudnia 2017 r. do 31 maja 2018 r. zaciągnął zobowiązanie na łączną kwotę 220.170 zł bez upoważnienia udzielonego przez Radę Miejską w Strzegomiu, czym naruszył postanowienie art. 261 ustawy z 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2017 r. poz. 2077 ze zm. obecnie Dz.U z 2019 r. poz 869 ze zm.), zgodnie z którym „kierownik samorządowej jednostki budżetowej może, w celu realizacji zadań, zaciągać zobowiązania pieniężne do wysokości kwot wydatków określonych w zatwierdzonym planie finansowym jednostki.” Zadanie inwestycyjne pn. „Wymiana instalacji CO w SCK II przy ul. Paderewskiego 1” nie zostało ujęte w przyjętej na 2017 r. i zmienianej w trakcie roku Wieloletniej Prognozie Finansowej na lata 2017-2026. W przedmiotowej sprawie przed podpisaniem ww. umowy z wynagrodzeniem ryczałtowym wynoszącym 220.170 zł, Zastępca Burmistrza Strzegomia nie uzyskał stosownego upoważnienia, do zaciągnięcia przedmiotowego zobowiązania, udzielonego przez Radę Miejską w Strzegomiu na podstawie art. 228 ust. 1 pkt 1 ustawy o finansach publicznych, zgodnie z którym „uchwała w sprawie wieloletniej prognozy finansowej może zawierać upoważnienie dla zarządu jednostki samorządu terytorialnego do zaciągania zobowiązań związanych z realizacją zamieszczonych w niej przedsięwzięć.”

Kontrasygnowanie przez Skarbnika – głównego księgowego budżetu umowy nr 711/WGL/86/2017 z 5 grudnia 2017 r. stanowi dowód dokonania przez niego wstępnej kontroli, potwierdza posiadanie przez jednostkę środków finansowych na uregulowanie zobowiązania oraz realizację przez Skarbnika obowiązku dbałości o prawidłowe gospodarowanie środkami budżetowymi. Dokonanie kontrasygnaty przez Skarbnika – głównego księgowego budżetu na ww. umowie oznacza, że nierzetelnie dokonał on wstępnej kontroli zgodności operacji gospodarczej lub finansowej z planem finansowym – Wieloletnią Prognozą Finansową, czym naruszył postanowienie art. 54 ust. 1 pkt 3 lit. a) powołanej ustawy o finansach publicznych.

W zakresie gospodarki mieniem komunalnym.

We wszystkich skontrolowanych 21 przypadkach, wykazy nieruchomości przeznaczonych do sprzedaży i oddania w najem lub dzierżawę, nie były publikowane w prasie lokalnej o zasięgu obejmującym co najmniej powiat, na terenie którego położona jest nieruchomość, do czego zobowiązuje przepis art. 35 ust. 1 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz.U. z 2016 r. poz. 2147 ze zm., Dz.U. z 2018 r. poz. 121 ze zm., Dz.U. z 2018 r. poz. 2204 ze zm., obecny stan prawny: Dz.U. z 2020 r. poz. 65 ze zm.).

Za zaistniałe w okresie objętym kontrolą nieprawidłowości i uchybienia odpowiedzialność ponoszą: Zastępca Burmistrza Gminy Strzegom w zakresie wykonywania czynności kierownika Zamawiającego w rozumieniu ustawy Prawo Zamówień Publicznych w postępowaniach o udzielenie zamówień publicznych, powierzonych na mocy zarządzenia Burmistrza Gminy Strzegom nr 8/KU/2015 z 3 marca 2015 r., Skarbnik Gminy na podstawie art. 54 ust. 1 ustawy o finansach publicznych oraz zgodnie z zakresem czynności pracownicy merytoryczni Urzędu.

Wnioski pokontrolne

Przekazując powyższe do wiadomości Panu Burmistrzowi Strzegomia, Regionalna Izba Obrachunkowa we Wrocławiu, działając na podstawie art. 9 ust. 2 ustawy z 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych, wnosi o podjęcie stosownych działań, mających na celu wyeliminowanie stwierdzonych nieprawidłowości i uchybień oraz niedopuszczenie do ich ponownego wystąpienia w przyszłości, poprzez realizację następujących wniosków:

WNIOSKI POKONTROLNE

1. Udzielanie przez Burmistrza Strzegomia upoważnień do wydawania decyzji administracyjnych wynikających z przepisów ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz.U. z 2019 r. poz. 900 ze zm.) ze wskazaniem właściwej podstawy prawnej, tj. art 143 § 1 cytowanej ustawy.
2. Przestrzeganie przepisów rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z 9 stycznia 2018 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz.U. z 2019 r. poz. 1393 ze zm.), w zakresie wykazywania w sprawozdaniach Rb-27S i Rb-PDP prawidłowych kwot skutków obniżenia górnych stawek podatków oraz skutków decyzji wydanych przez organ podatkowy na podstawie ustawy Ordynacja podatkowa w zakresie umarzania zaległości podatkowych oraz rozłożenia na raty, odroczenia terminu płatności, zwolnienia z obowiązku pobrania, ograniczenia poboru, zgodnie z § 3 ust. 1 pkt 9, pkt 11 lit. a i lit. b, pkt 12 w związku z § 7 ust. 4 załącznika nr 36 do rozporządzenia.
3. Wystawianie upomnień z tytułu zaległości w podatkach lokalnych, w tym w podatku od nieruchomości od osób prawnych, w terminach wynikających z obowiązującej w Urzędzie Miejskim w Strzegomiu „Instrukcji zasad ewidencji i poboru podatków, opłat i niepodatkowych należności budżetowych oraz należności cywilnoprawnych”.

4. Przestrzeganie ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2019 r. poz. 869 ze zm.), w szczególności w zakresie
 - a) dokonywania przez Skarbnika – głównego księgowego rzetelnie wstępnej kontroli zgodności operacji gospodarczych i finansowych z planem finansowym, stosownie do art. 54 ust. 1 pkt 3 lit. a) ustawy;
 - b) przestrzegania zasady określonej w art. 261 ustawy, zgodnie z którą kierownik samorządowej jednostki budżetowej może, w celu realizacji zadań, zaciągać zobowiązania pieniężne do wysokości kwot wydatków określonych w zatwierdzonym planie finansowym jednostki.
5. Przestrzeganie ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz.U. z 2020 r. poz. 65 ze zm.), w szczególności w zakresie publikowania wykazów nieruchomości przeznaczonych do sprzedaży, oddania w najem lub wydzierżawienia w prasie lokalnej obejmującej swoim zasięgiem co najmniej powiat, na terenie którego położona jest nieruchomość, zgodnie z art. 35 ust. 1 ustawy.

Stosownie do postanowień art. 9 ust. 3 i 4 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych proszę o poinformowanie Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu, w terminie 30 dni od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, o wykonaniu wniosków lub przyczynach ich niewykonania. Do wniosków zawartych w wystąpieniu pokontrolnym przysługuje prawo zgłoszenia zastrzeżenia do Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej. Zastrzeżenie składa właściwy organ jednostki kontrolowanej w terminie 14 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego za pośrednictwem Prezesa Izby. Podstawa zgłoszenia zastrzeżenia może być tylko zarzut naruszenia prawa poprzez błędną jego wykładnię lub niewłaściwe zastosowanie.

Do wiadomości:

Pan Tomasz Marczak

Przewodniczący Rady Miejskiej w Strzegomiu